

Hanna Filipkowska

"Programy i dyskusje literackie okresu Młodej Polski", Maria Podraza-Kwiatkowska, Wrocław 1973 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/50, 210

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) PIECZKA Bogdan: Dramaty historyczne Adolfa Nowaczyńskiego. "Litteraria. Teoria Literatury - Metodologia - Kultura - Humanistyka". IV. Red. J.Trzynadłowski. Wrocław 1972 s. 151-183.

Autor omawia dramaty Nowaczyńskiego, dzieląc je na cztery grupy: 1) dramaty napisane przed I wojną światową; 2) "Pułaski w Ameryce" i "Komendant Paryża", gdzie akcenty krytyczne wobec historii Polski ustępują miejsca pochwale patriotyzmu i wielkości narodowej; 3) "Wojna wojnie" oraz "Wiosna narodów" - dramaty ahistoryczne ze względu na "wtórną" funkcję kostiumu historycznego; 4) "Cezar i człowiek" - rewizja problematyki nadczłowieka. Rzeczywistość sceniczna dramatów Nowaczyńskiego jest konstytuowana przede wszystkim przez postacie, których charakterystyka została nasycona rysami kontrastowymi. Brak konsekwentnie prowadzonego konfliktu; rozbudowanie epizodów i statyczność obrazów zbliżają utwory do kroniki lub reportażu scenicznego. W kontekście polskiej dramaturgii twórczość sceniczna Nowaczyńskiego, przeciwstawiająca się tradycji idealizmu romantycznego, wyraża pozytywistyczny kult pracy i wiedzy.

BP/50/93

H.F.

(II) PODRAZA-KWIATKOWSKA Maria: Programy i dyskusje literackie okresu Młodej Polski. (Oprac...) Wrocław 1973, Oss., ss. LXXXVIII, 731, BN s. I nr 212, zł 45.-

Wstęp zawiera omówienie literackich dyskusji epoki w ich następstwie chronologicznym, odsłaniająco zarazem przemianę problematyki sporów oraz ujawniających się w nich postaw twórczych i poglądów na literaturę. Punktem wyjścia jest starcie młodej generacji pisarzy z twórcami poprzedniej epoki literackiej, u którego podstaw leży kryzys filozoficzno-światopoglądowy pozytywizmu. Następnie przechodzi autorka do analizy programów oraz polemik dotyczących celów i zadań sztuki, jej stosunku do społeczeństwa, poetyk związanych z nowymi prądami literackimi. Dalejszy wyodrębniony etap sporów - to tzw. "polemiki likwidacyjne" w ramach Młodej Polski, dla których punktem wyjścia stały się doświadczenia rewolucji r. 1905 i ideologia ruchu robotniczego, oraz tzw. filozofia czynu.

BP/50/94

H.F.